

การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START)
และแผนภูมิความหมาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) *

The Development of Supplementary Reading Comprehension Exercises by
Using START Strategy and Semantic Map for the Fourth Grade Students of
Wat Sai School (Sinseuksalai)

นิตยภัทร์ ธาราสุข (Nittayapat Tharasuk) **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) (2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน และ (3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียน วัดไทร (สินศึกษาลัย) โดยการสุ่มห้องเรียน ได้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยใช้เวลาในการทดลองเป็นเวลา 5 สัปดาห์ จำนวน 20 คาบเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย พร้อมแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 บท 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการทดลอง 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายมีค่าเท่ากับ 76.46/75.75 2) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังจากการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน กลวิธีสตาร์ท แผนภูมิความหมาย

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) และแผนภูมิความหมาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. วิสาข์ จิตวิวัฒน์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

** นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร E-mail Address: en_ne02@hotmail.com

Abstract

The purposes of this experimental research were to: 1) construct and test the efficiency of reading comprehension exercises by using START strategy and semantic map for the fourth grade students of Wat Sai School (Sinseuksalai), 2) compare students' English reading ability before and after using the supplementary reading exercises, and 3) study students' opinions toward the exercises.

The sample consisted of one randomly selected class of 30 fourth grade students of Wat Sai School (Sinseuksalai) during the first semester of the academic year 2014. The duration of the experiment was twenty class sessions over a five - week period. The instruments used for gathering data were 1) the eight reading comprehension exercises by using START strategy and semantic map and lesson plans, 2) a reading proficiency test, used as a pretest and posttest, and 3) a questionnaire on opinions toward the reading comprehension exercises. The data were analyzed by mean, standard deviation and statistical means of t-test.

The results of the study were:

1) The efficiency of the supplementary reading comprehension exercises by using START strategy and semantic map was 76.46/75.75 percent. This means that the efficiency was at the high level.

2) The students' English reading ability after using the supplementary reading comprehension exercises by using START strategy and semantic map was significantly higher than the ability before using the exercises at the 0.05 level.

3) The students' opinions toward the supplementary reading comprehension exercises by using START strategy and semantic map were highly positive.

KeyWord (s) : development of supplementary reading exercises, STARTstrategy, semantic map

บทนำ

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในปัจจุบันนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากต่อผู้เรียน เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การติดต่อสื่อสาร และเป็นรากฐานของการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป รวมทั้งการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ ดังคำกล่าวที่ว่าการศึกษาเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ส่งเสริมผู้เรียนได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้งสี่ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อจะนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพการสร้างความสำเร็จเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก

ในสภาพสังคมปัจจุบันนักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้และพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนให้มีประสิทธิภาพ แต่ทักษะที่สำคัญที่สุดคือทักษะการอ่าน ตามคำกล่าวของซิววอลย์ มันทะสุวรรณ (2552: 1) ที่ว่าการอ่านเป็นทักษะสำคัญในการดำรงชีวิตประจำวันในยุคของข้อมูลข่าวสาร ประชาชนที่อาศัยอยู่กันคนละประเทศ ถึงแม้จะแตกต่างกันทั้งภาษาและเชื้อชาติ แต่ข้อมูลและการสื่อสารจะสามารถส่งถึงกันได้อย่างรวดเร็ว โดยผ่านสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร หรือสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารต่างๆ การอ่านจึงนับได้ว่าเป็นทักษะที่มีประโยชน์ต่อผู้อ่าน ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองทั้งด้านการศึกษาเล่าเรียน การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เนื่องจากความสำคัญของทักษะการอ่านดังกล่าว ที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีการสอนทักษะการอ่านไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนในทุกระดับชั้น อย่างไรก็ตามจากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาด้านความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน สรุปได้ว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษารายงานคะแนน O-NET ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 6) ปีการศึกษา 2557 พบว่า นักเรียนได้คะแนน O-NET เรียงตามรายวิชาที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ดังนี้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี (56.32) สุขศึกษาและพลศึกษา (52.20) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (50.67) ศิลปะ (45.61) ภาษาไทย (44.88) วิทยาศาสตร์ (42.13) คณิตศาสตร์ (38.06) และภาษาอังกฤษ (36.02) (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2558) ซึ่งในการทดสอบ O-NET นี้ การวัดความเข้าใจในการอ่านเป็นหนึ่งในประเด็นหลักที่นำมาทดสอบ สาเหตุส่วนใหญ่ที่นักเรียนได้คะแนนไม่ถึงเกณฑ์เป็นเพราะนักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย ตีความศัพท์ และขาดโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับการอ่าน ทำให้ไม่สามารถจับประเด็นและไม่เห็นภาพรวม จึงรู้สึกว่าการอ่านเป็นเรื่องยากและเบื่อหน่าย (พันธณีย์ วิหคโต, 2546: 27)

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการอ่านเนื้อหาสาระ (Content- AreaReading) พบว่าการสอนอ่านเนื้อหาสาระเป็นการเรียนภาษาพร้อมกับเรียนรู้เนื้อหาไปพร้อมๆ กัน ในสถานการณ์จริง เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมายและบูรณาการไปสู่เนื้อหาวิชาต่างๆ ด้วย ดังเช่น Davies (2003: 1) ได้เสนอแนวคิดว่า การสอนอ่านเนื้อหาสาระช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหา ทักษะทางภาษา กระบวนการคิด เจตคติและวัฒนธรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีที่เหมาะสมกับการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ พบว่า ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition) เป็นกลวิธีที่จะช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้ดีขึ้น ดังเช่น Marques (2001) ได้เสนอแนวคิดเห็นว่า การฝึกให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอภิปัญญาจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนความรู้ ทักษะ และความสามารถไปใช้ในบริบทการเรียนรู้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้ และยังเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการพัฒนาให้ผู้เรียนสะท้อนกระบวนการคิดของตนเอง

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีอภิปัญญา พบกลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษที่มีขั้นตอนและวิธีการที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนคือกลวิธีสตาร์ท (START: Students and Teachers Actively Reading Text) ซึ่งคิดค้นโดย Scharlach, T.D. (2008) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเซินทรัลฟลอริดา สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสนใจและมีความเชี่ยวชาญในการสอนการอ่าน

Scharlach, T.D. (2008) ได้สร้างเทคนิคการอ่านชื่อว่ากลวิธีสตาร์ทซึ่งมีความน่าสนใจและมีประโยชน์ต่อนักเรียน กล่าวคือ กลวิธีสตาร์ทเป็นกลวิธีที่ส่งเสริมการอ่านและกระบวนการคิดแบบอภิปัญญา ส่งเสริมให้นักเรียนมีภาระงานในการอ่าน คิดวิเคราะห์ โดยมีครูและเพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) การทำนายล่วงหน้า (Predicting / Inferring) ผู้เรียนคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า โดยการสังเกตรูปภาพ อ่านชื่อเรื่อง และใช้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 2) การจินตนาการภาพหรือฉากของเรื่อง (Visualizing) ผู้เรียนสร้างภาพหรือความเข้าใจที่ได้จากการอ่าน อาจมีการวาดภาพหรือคิดสร้างภาพในใจถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่ได้อ่าน 3) การเชื่อมต่อกับความรู้เดิม (Making Connections) ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านและมีการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม ทำให้เข้าใจมากยิ่งขึ้นและช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้น 4) การตั้งคำถาม (Questioning) ผู้เรียนสร้างคำถามเพื่อช่วยในการตรวจสอบความเข้าใจ และการจำซึ่งทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านได้มากยิ่งขึ้น 5) การวิเคราะห์ใจความสำคัญ (Determining Main Idea) ผู้เรียนมุ่งให้ ความสนใจกับใจความสำคัญ และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน 6) การสรุปความ (Summarizing) ผู้เรียนสรุปย่อใจความสำคัญหลังการอ่านให้ครบถ้วน โดยทำให้สั้นลงและเป็นภาษาถ้อยคำของตนเอง 7) การตรวจคำตอบของการคาดเดา (Checking Predictions) ผู้เรียนตรวจสอบผลการอ่านและการประเมินการอ่าน ได้แก่ การประเมินการทำนายโดยใช้ทักษะการคิดเกี่ยวกับการระบุและการให้เหตุผล และ 8) การประเมินค่า (Making Judgments) ผู้เรียนประเมินคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการอ่าน ความรู้ที่เพิ่มขึ้น และการนำไปประยุกต์ใช้

กลวิธีสตาร์ทมีลักษณะที่เหมาะสมต่อการสอนการอ่านหลายประการ คือ ส่งเสริมการใช้ความคิดแบบอภิปัญญา การใช้ความคิดวิเคราะห์ นอกจากนี้กลวิธีสตาร์ทยังสนับสนุนให้นักเรียนใช้กระบวนการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนซึ่งเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกใช้เทคนิคและวิธีการที่เหมาะสม นอกจากนี้เมื่อนักเรียนอ่านจะเกิดการคิดวิเคราะห์ สรุปความ และเลือกสิ่งที่ดีที่สุดนำไปสู่การตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม และถ่ายทอดเป็นการเขียนและพูด

นอกจากนั้นผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการสอนเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาอังกฤษให้ได้ผลดีขึ้น คือ การใช้เทคนิคการสร้างแผนภูมิความหมาย (Mapping) เพราะในการสอนอ่านนั้นควรให้ผู้เรียนสื่อสารสิ่งที่ได้อ่านออกมา (Widdowson, 1979: 79) เทคนิคการสร้างแผนภูมิความหมายเป็นเทคนิคการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจที่ใช้ได้ทั้งก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่าน และใช้ได้กับผู้อ่านทุกระดับ ใช้ได้กับหลายๆ วิชา ประโยชน์ที่สำคัญของเทคนิคการสร้างแผนภูมิความหมายคือ ผู้อ่านสามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อจับใจความของสิ่งที่อ่านได้ง่ายขึ้น มีพัฒนาการทางความคิดรวบยอดของสิ่งต่างๆ ดีขึ้น ทำให้ผู้อ่านมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน (Heimlich & Pittelman, 1986: 45-46)

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้กลวิธีสตาร์ท (START) และแผนภูมิความหมายมาพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยจะทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ท (START) และแผนภูมิความหมาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) นครปฐม ซึ่งกลวิธีสตาร์ทเป็นกลวิธีการอ่านที่ช่วยส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปความ ตีความ วิเคราะห์ การแก้ปัญหา และตัดสินใจตามจุดประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางปีพุทธศักราช 2551 และการนำแผนภูมิความหมายมาใช้ในการสอนอ่าน

ภาษาอังกฤษ จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด ไตร่ตรอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปเรื่องที่อ่านให้เข้าใจง่ายขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) ที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) หลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 51 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 30 คนได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามความต้องการหัวข้อเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย ซึ่งประกอบด้วยบทเรียนจำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้

3. แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้ รวม 8 แผน

4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ กำหนดการให้ค่าคะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความต้องการหัวข้อเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามความต้องการหัวข้อเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวของวิสาข์ จิตวิตร (2543: 133, 145 – 149, 231)

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถามความต้องการหัวข้อเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งสอบถามความต้องการของนักเรียน ในด้านหัวข้อเนื้อหา ด้านกิจกรรมในการเรียนการสอน และด้านรูปแบบการจัดกิจกรรม

1.3 นำแบบสอบถามความต้องการหัวข้อเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.4 นำแบบสอบถามความต้องการหัวข้อเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของหัวข้อเนื้อหาที่จะนำมาพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย พบว่าหัวข้อเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทุกหัวข้อมีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00

1.5 นำแบบสอบถามความต้องการหัวข้อเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ปรับปรุงแล้วไปสอบถามความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) นครปฐมที่เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ อ 14101 จำนวน 30 คน

1.6 นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความต้องการหัวข้อเนื้อหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาวิเคราะห์ และจัดลำดับความสำคัญของหัวข้อเนื้อหาตามความถี่ผลการวิเคราะห์ความต้องการหัวข้อเนื้อหา

2. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน

2.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6) และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.3 นำหัวข้อเนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสอบถามความต้องการ การวิเคราะห์จุดประสงค์ และหน้าที่ทางภาษา จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) มากำหนดเป็นโครงสร้างเนื้อหาสาระและหัวข้อเนื้อหาของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

2.4 สร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย

2.5 นำแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.6 นำแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่าแบบฝึกเสริมทักษะทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ ได้แก่ การเพิ่มรูปภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน และการอธิบายความหมายของแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน

2.7 นำแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้รายบุคคลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอานวยศิลป์ธนบุรี จำนวน 3 คน และนำผลการทดลองมาคำนวณหาประสิทธิภาพของแบบฝึกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75 ได้ประสิทธิภาพเท่ากับ 78.33/75.00 แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มเล็ก ดังนี้ (1) ปรับคำศัพท์ให้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน (2) ปรับรูปแบบการสอนคำศัพท์ใหม่ที่เป็นค่านามธรรมโดยใช้รูปแบบการหาคำศัพท์แทนการจับคู่กับรูปภาพ

2.8 นำแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกลุ่มเล็กกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอานวยศิลป์ธนบุรี จำนวน 10 คน และนำผลการทดลองมาคำนวณหาประสิทธิภาพของแบบฝึกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75 ได้ประสิทธิภาพเท่ากับ 75.13/79.25 แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้จริง ดังนี้ (1) ปรับรูปแบบการตอบคำถามจากเขียนตอบเป็นการเลือกตอบ (2) ให้ข้อมูลบางส่วนในแผนภูมิความหมาย

2.9 นำแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) นครปฐม

3. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย

3.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6) และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย โดยมีหัวข้อต่างๆ ดังนี้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีจำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้ รวม 8 แผน

3.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ ได้แก่ เพิ่มการสาธิตการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายให้นักเรียนเห็นขั้นตอนในการทำกิจกรรม และระบุขั้นตอนการสอนกลวิธีสตาร์ทให้มีความชัดเจน

3.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายที่ปรับปรุงแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) นครปฐม จำนวน 30 คน

4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

4.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551: กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) เกี่ยวกับเนื้อหาสาระและตัวชี้วัด ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบแบบปรนัย

4.2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อพิจารณาระดับพฤติกรรมและทักษะที่สัมพันธ์กับเนื้อหาและกิจกรรมแล้วสร้างตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบ (Table of Test Specification) ครอบคลุมทั้ง 7 จุดประสงค์หลัก ได้แก่ การหาใจความสำคัญ การหารายละเอียดของข้อมูล การวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์ การหาค่าที่เกี่ยวข้องในบริบท การเรียงลำดับเหตุการณ์ การระบุประเภทของบทอ่าน และการระบุความเป็นเหตุเป็นผลของเหตุการณ์ในบทอ่าน

4.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 80 ข้อ ให้ครอบคลุมตามตัวชี้วัด โดยคำถามในแต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก และมีตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 ตัวเลือก กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน

4.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำ

4.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ พบว่าแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ ดังนี้ (1) ปรับปรุงรูปแบบการพิมพ์ตัวเลือกข้อสอบให้ถูกต้องตามหลักการพิมพ์ข้อสอบ (2) ปรับปรุงภาษาในข้อคำถามให้สื่อความชัดเจน

4.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) นครปฐม ที่เคยเรียนในรายวิชานี้มาก่อน จำนวน 30 คน

4.7 นำผลการทดลองมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยตรวจสอบหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วคัดเลือกข้อสอบไว้ 40 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (1) เลือกข้อสอบกระจายให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ (2) เลือกข้อสอบที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ ซึ่งข้อสอบที่เลือกไว้มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.37 – 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 – 0.80

4.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 40 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการตรวจสอบผลการวัดที่สม่ำเสมอและคงที่ ใช้วิธีการของ Kuder-Richardson จากสูตร KR – 20 ซึ่งแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

4.9 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) นครปฐม

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย ใช้สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนหลังจบการทดลอง มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

5.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี รูปแบบวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นจากหนังสือเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย ในด้านรูปแบบ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรม และด้านคุณประโยชน์

5.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษา และเกณฑ์การให้คะแนนของรายการประเมิน พบว่าแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย มีค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00

5.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายไปจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนวัดไทร (สินศึกษาลัย) นครปฐม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest Posttest Design

2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ

3. ขั้นตอนทดลอง การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 รวม 18 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยสอนนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจำนวน 8 แผน และประเมินความสามารถของนักเรียนหลังจากเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน

4. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษ

5. นักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติพื้นฐานหรือสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย และค่า ร้อยละ ซึ่งทำการหาประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75 โดยใช้สูตร E1/E2

2. การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.46/75.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 แสดงว่าแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ดี

2. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังจากได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. นักเรียนมีความเห็นที่ติดต่อบนแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเฉลี่ย ($\bar{x}$) ซึ่งอยู่ระหว่าง 2.59 – 2.70

อภิปรายผล

1. ผลจากการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ท และแผนภูมิความหมายที่ตั้งไว้คือ 75/75 พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.46/75.75 ถือว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งอาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1.1 แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านสร้างขึ้นตามขั้นตอนการฝึกทักษะการอ่านเพื่อการสื่อสารจากแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ อาทิเช่น สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539) โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading) ขั้นระหว่างการอ่าน (While-reading) และขั้นหลังการอ่าน (Post-reading) นอกจากนี้การใช้กลวิธีสตาร์ท (START) ยังช่วยให้นักเรียนสามารถใช้เทคนิคการอ่านที่ได้เรียนไปใช้ในการอ่านด้วยตัวเอง (Hilden & Pressley, 2007 cited in Scharlach, 2008) และเป็นการเสริมต่อความรู้ใหม่ที่ได้รับเพิ่มเติมจากความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว ลักษณะของกิจกรรมจึงมีทั้งการให้นักเรียนเขียนความรู้เดิมของนักเรียนที่มีต่อเนื้อเรื่อง และเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ สรุปเรื่องด้วยการเติมคำหรือวลีลงในแผนภูมิความหมาย (Semantic map) ให้ความสมบูรณ์ และอภิปรายแสดงความคิดเห็น เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกแต่ละบทเสร็จ นักเรียนก็ได้ทำแบบทดสอบเพื่อประเมินผลในสิ่งที่เรียนจบในทันที จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบท้ายบทเรียนได้สูงกว่าแบบทดสอบหลังการเรียนด้วยการใช้แบบฝึก

1.2 แบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้น คัดเลือกเนื้อหาจากบทเรียนจากแบบสอบถามความต้องการหัวข้อเนื้อหาจากผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Brinton et al. (1989) ที่กล่าวว่า เนื้อหาของบทเรียนควรเป็นเรื่องจริง บทเรียนยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน บทเรียนให้ข้อมูลพอเพียงและความยาวพอเหมาะ เนื้อหาในการเรียนสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน

1.3 ในการทำแบบฝึกหัด ครูจะเฉลยคำตอบของแต่ละกิจกรรมและคำตอบของแบบทดสอบท้ายบทเรียนในทันที การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตน ซึ่งสอดคล้องกับชินะพัฒน์ ชื่นแด่ขุ่ม (2550) ที่กล่าวว่า ผู้สอนจะต้องสะท้อนผลการเรียนรู้เป็นระยะๆ สม่่าเสมอต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนนำผลไปใช้เพื่อเพิ่มระดับการเรียนรู้ในแต่ละขั้นได้อย่างถูกต้อง

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังจากได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

2.1 แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา หน้าที่ทางภาษา และระดับของภาษาจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย สอดคล้องกับแนวการสอนโดยเน้นเนื้อหาสาระ (กรมวิชาการ, 2545: 125-126) ที่กล่าวว่าการเรียนไม่ได้มุ่งหมายไปที่ตัวภาษาเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเนื้อหาที่ได้เรียนด้วย ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ภาษาไปพร้อมๆ กับเนื้อหา ทำให้การเรียนเป็นไปอย่างมีความหมายต่อผู้เรียน

2.2 ในการสร้างขั้นตอนการจัดกิจกรรมของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษแต่ละบท ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยวิเคราะห์จากแนวการจัดขั้นตอนการสอนของ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2530: 51) มาปรับใช้เข้ากับกลวิธีสตาร์ท (START) และนำแผนภูมิความหมายมาใช้ในขั้นวิเคราะห์ใจความสำคัญ ซึ่งกลวิธีสตาร์ทนำเอาหลักการของอภิปัญญาและการเสริมการเรียนรู้มาเป็นแนวทางในการสอน ช่วยให้นักเรียนมีภาระงาน

ในขณะที่อ่าน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้อ่านที่กระตือรือร้น กลวิธีสตาร์ทยังช่วยให้นักเรียนสามารถใช้เทคนิคการอ่านและการตรวจสอบตนเองได้ (Hilden & Pressley, 2007 cited in Scharlach, T.D., 2008) ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบ เริ่มจากเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ดำเนินการเรียนรู้ ผึกฝนการเรียนรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

2.3 ลักษณะของบทเรียนในแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในชั้นหลังการอ่าน เป็นการฝึกกลวิธีการสอนอ่านแก่นักเรียนโดยใช้แผนภูมิความหมาย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนสามารถ จับใจความสำคัญ และเรียงลำดับข้อความที่จะสื่อสารได้ดีขึ้น เป็นผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน และมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ McNeil, D. (1970) ที่กล่าวว่าการใช้เทคนิคการสร้างแผนภูมิความหมายหลังการอ่านนั้น ผู้เรียนจะสร้างแผนภูมิความหมายเองหลังจากที่ได้อ่านเนื้อเรื่อง แล้วมีการอภิปรายแผนภูมิความหมายที่ผู้เรียนทำ เพื่อตรวจสอบใจความสำคัญในเรื่องที่อ่าน

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมาย โดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.59 – 2.70 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

3.1 ด้านที่มีค่าระดับความคิดเห็นเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านรูปแบบ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขนาดของตัวอักษร รูปภาพประกอบเนื้อหา และการนำเสนอ กิจกรรมแต่ละขั้นตอนจึงเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจต่อบทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Brinton et al. (1989) ที่กล่าวว่ารูปแบบของบทเรียนที่น่าสนใจ รูปภาพมีสีสันสวยงาม จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจข้อความได้ง่ายขึ้น

3.2 บทที่มีค่าระดับความคิดเห็นสูงสุดคือ บทที่ 3 Frog and toad อาจเนื่องมาจากบทเรียนนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับกบและคางคก ที่อธิบายถึงลักษณะที่เหมือนและแตกต่างกันของกบและคางคก ซึ่งนักเรียนอาจจะมีความรู้เดิมถึงความเหมือนและแตกต่างกันของสัตว์ 2 ชนิดนี้อยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Carr (1983: 27) ที่ว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมของผู้อ่าน จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้เดิมมาใช้ในการตีความและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

3.3 ข้อที่ได้รับความนิยมระดับความคิดเห็นเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 13 แบบฝึกช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านของนักเรียน อาจเนื่องมาจากแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านมีการจัดวางรูปแบบของกิจกรรมอย่างมีลำดับขั้นตอน โดยในขั้นก่อนการอ่านเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเรื่องที่จะอ่าน และมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องคำศัพท์ ขั้นระหว่างการอ่านเป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกพัฒนาการอ่านโดยใช้กลวิธีที่หลากหลาย และอ่านอย่างมีจุดหมาย ส่วนในขั้นหลังการอ่านเป็นกิจกรรมที่ช่วยตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และฝึกการใช้ภาษาเพื่อให้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณพร สุวรรณไตรย์ (2539) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกจากแบบฝึกการอ่านที่สร้างจากเอกสารจริงมีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน

ในด้านการเรียนการสอน ผู้วิจัยขอเสนอแนะเป็นลำดับขั้น ดังนี้

1.1 ในขั้นก่อนการอ่าน ครูผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอธิบายขั้นตอนของกลวิธีสตาร์ทให้นักเรียนทราบก่อนที่จะสอนจริง และอธิบายกิจกรรมที่นักเรียนจะต้องทำในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน ขั้นตอนต่อไปคืออธิบายลักษณะของแผนภูมิความหมายที่นักเรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ หากบทอ่านมีเนื้อหาค่อนข้างยากอาจมีอิฐานคำศัพท์ช่วย เพื่อให้เด็กมีความพร้อมที่จะเข้าสู่การเรียนรู้ขั้นตอนของการอ่านต่อไป

1.2 ในขั้นระหว่างอ่าน เป็นการทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อความในเรื่องที่อ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาบทอ่านมากขึ้น กิจกรรมที่จัดควรเป็นกิจกรรมที่สามารถฝึกทักษะการคิด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู

1.3 ในขั้นหลังการอ่าน เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย มีความหมายต่อผู้เรียน และเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง เช่น แสดงบทบาทสมมติ การเขียนเรื่อง หรือพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเกิดทักษะในการเรียนรู้ให้มากที่สุด

1.4 ในขั้นวัดและประเมินผล ครูควรประเมินผลโดยวิธีที่หลากหลายนอกเหนือจากการทดสอบ เพื่อให้สามารถประเมินผู้เรียนในด้านอื่นๆ ที่แบบทดสอบไม่สามารถประเมินได้ เช่น การประเมินด้านจิตพิสัย

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้วัดความสามารถทักษะการอ่านเพียงอย่างเดียว ดังนั้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กัน ควรมีการวิจัยควบคู่กัน 2 ทักษะ เช่น ทักษะฟังกับพูด หรือทักษะอ่านกับเขียน

2.2 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้กลวิธีสตาร์ทและแผนภูมิความหมายควบคู่กัน ดังนั้นควรมีการวิจัยที่นำกลวิธีสตาร์ทไปใช้ควบคู่กับกิจกรรมอย่างอื่น เช่น Storylines เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการ

เรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

ชัชวาลย์ มั่นเทศสุวรรณ. (2552). “การใช้กลวิธีอธิบายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับกำลังพัฒนา.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชินะพัฒน์ ชื่นแด่ชุ่ม. (2550). *Scaffolding: กระบวนการสอนแบบเอื้ออาทร*. ค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน

2555. จาก http://geocities.com/chinaphat_cu/scaffolding.htm

ปณพร สุวรรณไตรย์. (2539). “การสร้างแบบฝึกการอ่านเพื่อการสื่อสารจากเอกสารจริง สำหรับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำชะอีวิทยาคาร จังหวัดมุกดาหาร.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พันธณี วิทโคโต. (2546). “การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. *วารสารวิชาการ* 6,
9 (กันยายน): 24-29.

วิสาข์ จิตวิตร. (2543). *การสอนอ่านภาษาอังกฤษ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2558). *ผลการทดสอบทางการศึกษา
แห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557*.
ค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2558. จาก <http://www.onetresult.niets.or.th/>

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2530). *การสอนทักษะภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชามัธยมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ภาษาต่างประเทศ

Brinton, D., et al. (1989). *Content-based second language instruction*. New York:
Newbury House Publishers.

Carr, E.M. (1983). “The effect of inference training on children’s comprehension of
expository text.” *Journal of Reading Behavior*, 15 (3).

Davies, S. (2003). *Content based instruction in ERL contexts*. Retrieved October 30,
2012, from <http://iteslj.org/Articles/Davies-CBI.html>

Heimlich, J.E., & Pittelman, S.D. (1986). *Semantic mapping: Classroom application*.
New York: Holt, Rinehart and Winston.

Hilden, K.R., & Pressley, M. (2007). Self-regulation through transactional strategies
instruction. *Reading & Writing Quarterly*, 23 (1), 51–75.

Marques, S. (2001). *Self-evaluation and metacognition*. Kentridge High School Library.

McNeil, D. (1970). *The acquisition of language: The study of developmental
psycholinguistics*. New York: Harper & Row Publishers.

Scharlach, T.D. (2008). “START Comprehending: Students and teacher actively reading
text.” *Reading Teacher Journal*. Retrieved October 21, 2012, from
[http://www.reading.org/Publish.aspx?page=/publications/journals/rt/v62/il/
abstracts/rt-62-1-scharlach.html& mode= redirect](http://www.reading.org/Publish.aspx?page=/publications/journals/rt/v62/il/abstracts/rt-62-1-scharlach.html& mode= redirect)

Widdowson, H.G. (1979). *Teaching language as communication*. London: Oxford
University Press.